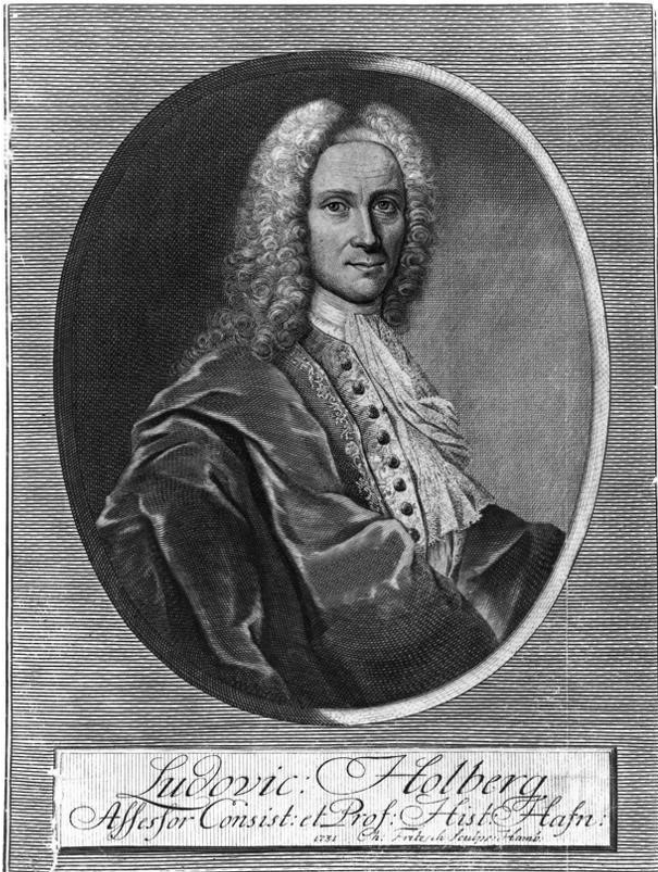

Smartmåler-strålingen og den store ansvarsfraskrivelsen: Strålevernet som Erasmus Montanus

Denne teksten ble først publisert som bloggpost på <http://einarflydal.com> den 28.03.2019

Ludvig Holberg - bergenseren som harselerte over akademiske narrespill

Jeg får stadig eposter med sukk og stønn over hvordan strømnettselskapene kan påstå at AMS-målerne ikke kan gi helseskader. Folk forlanger garantier for at målerne ikke skader før de vil ha dem inn i sikringsskapet, og det kan jo nettselskapene slett ikke gi.

Det nettselskapene svarer, er at at både Helsedirektoratet, Folkehelseinstituttet og Statens strålevern/Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet (DSA) har gitt klar beskjed om at AMS-målerne mikrobelggede stråling ikke er helsevarlig.

Ser vi nærmere på hvordan det egentlig henger sammen, og hvem som egentlig har sagt hva, får vi innblikk i den store ansvarsfraskrivelsen som har foregått over de siste år, og at påstanden fra nettselskapene, som de forøvrig har fra NVE, er fullstendig feil:

Helsedirektoratet viser bare til DSA hva gjelder helsefaren, og foretar ingen egen vurdering. For det er DSA som er fagetaten. *Helsedirektoratet* har selv ikke kompetanse på feltet.

Folkehelseinstituttet har ikke foretatt noen slik vurdering som nettselskapene hevder, men har bare utgitt en rapport i sin skriftserie (FHI 2012:3) fra et utvalg som Statens strålevern fikk Helsedepartementet til å be FHI å være sekretariat for. Utvalget bak rapporten står selv ansvarlig for innholdet, ikke FHI. Det ble kritisert for å være skjevt som Titanic, med vesentlig innslag av personer som står på ICNIRP-kartellets linje.

(ICNIRP er den lille tyske stiftelsen som formulerer grunnlaget for våre «anbefalte grenseverdier», og er et nettverk av forskere med sterke bånd til trådløsnæringen og forfekter en maksimalt næringsvennlig posisjon: akutt oppvarmingskade som grense).

DSA har ikke medisinsk kompetanse, og viser til "kunnskapsstatus" som de har fra rapporter som den fra FHI. Disse rapportene er nesten likelydende: De gjennomgår siste par års forskning (og feier dermed unna all tidligere forskning), og konkluderer alltid likt. De sier slett ikke at det ikke foreligger helsefare, men kun at helsefaren ikke er tilstrekkelig sikkert påvist til at den etter disse utvalgenes mening berettiger strengere grenseverdier enn å sikre mot akutte oppvarmingskader, og at mer forskning trengs.

Det foreligger altså ikke noen garantier fra noen etat eller installatør, netteier eller produsent om at utstyret ikke er helseskadelig.

Derimot foreligger det svært sterk og grunnleggende kritikk fra uavhengige forskere mot de utvalgsrapportene som DSA baserer seg på. De anklages bl.a. for å bruke en form for omvendt

bevisføring gjennom en rekke metodetriks: Først siler de bort de studier som er sterkest i sine funn av helseskader, dernest gir de feilaktige framstillinger av sentrale studier som gjør klare funn, de forkaster studier etter å ha kastet tvil over dem på grunnlag av urimelige påpekninger av svakheter som ikke har relevans, for eksempel at studien gjaldt mus og at man derfor ikke vet om funnene også gjelder på mennesker, og dernest sitter de igjen med de studier som ikke gjør funn, og trekker sine slutninger på dette grunnlaget, til tross av at disse ofte har store svakheter.

Dette metodiske arbeidet fra utvalgenes side er beskrevet mer inngående i Grimstad og Flydal: *Smartmålerne, jussen og helsa*, som du kan [laste ned gratis eller bestille](#) fra min blogg. Metoden er kjent fra en rekke tidligere stridigheter mellom næringsliv og forskning, først og fremst da tobakksindustrien kjempet for ikke å få tobakk stemplet som helseskadelig. DSA spiller her i beste fall rollen som den «nyttige idioten». ('Idiot' på gresk betyr 'uvitende', ikke nødvendigvis 'dum'.)

DSAs begrunnelser bygger således på svake studier som ikke gjør funn, og som derfor skal forkastes i all forskningsvurdering som uten faglig verdi *så lenge det fins studier som gjør funn, og som ikke kan forkastes på rimelig grunnlag*. (Det er derfor det er så viktig for bransjens håndlangere å få forkastet alle de studiene som finner skadevirkninger.)

Men DSA går i tillegg enda lenger enn de studiene etaten bygger på, ved å hevde at strålingen fra AMS-senderne ikke er helseskadelig. Det drister selv ikke de utvalgene seg til å hevde som DSA bygger sine påstander på. Utvalgene nøyer seg med å foreta sterkt omstridte og kritiserte *etter-snarvurderinger* når konkluderer med at de finner at det "ikke er tilstrekkelig vitenskapelig grunnlag" for strengere grenseverdier. Men ikke nok med det: Disse utvalgene avgir vurderinger som er i direkte motstrid med en rekke studier de har *utelatt* fra sine vurderinger - studier fra USA, EU og Sovjetunionen/Russland og andre land over flere tiår. Disse studiene har funnet «tonnevis» med funn av helseskadelige virkninger - akutte så vel som langsiktige - ved eksponeringer langt under oppvarmingsnivå, og bekreftet dem gjentatte ganger.

Hvordan kan det ha seg at disse utvalgene ser bort fra disse funnene? Jo, de velger å forholde seg bare til de siste to års primærstudier når de gjør sine gjennomganger, og vurderer heller ikke litteraturstudier fra andre enn ICNIRP og WHO, der ICNIRP-kartellet også sitter i førersetet gjennom to-mannskontoret *The International EMF Project*. Begrunnelsen for å se bort fra andres litteraturstudier, er at det blir for vanskelig å vite hvordan studiene er foretatt. Det er rett nok i prinsippet, men samtidig en rettferdiggjøring av en uhyrlig, fordummende praksis som gjør arbeidet lettere for den som vil forsvare posisjoner som er i strid med forskningsfunnene.

Alt dette til tross har disse utvalgene edruelighet nok til ikke å ta munnen så full at de påstår at strålingen er ufarlig. Det gjør derimot DSA både her og der i skrift og tale, inntil de blir bedt om å svare på om de virkelig mener det. Da modifierer de seg slik at man skal forstå at strålingen egentlig er ufarlig, men at forskningsmetoder hindrer en i å si det i klartekst.

Minst like alvorlig er det at DSA dessuten i realiteten har frasagt seg et hvert ansvar for helsesidene ved mikrobølget utstyr som ikke forårsaker oppvarmingsskader. Det har etaten med ansvar for strålevernet gjort gjennom en manøver foretatt over noen år i den tid Klæboe og Merete Hannevik har sittet sentralt i denne delen av etaten. Det er en manøver som kunne vært verdig den nybakte student Erasmus Montanus i Ludvig Holbergs komedie over feilslutninger og de intellektuelles dårskap. Rasmus Berg, som han het før avansementet til de akademiske sirkler, er kommet tilbake fra Københavns universitet når han bringer mor Nille til fortvilelse ved å forvandle henne til en sten med følgende vri på den klassiske aristoteliske syllogisme:

*"En sten kan ikke fly,
mor Nille kan ikke fly,
ergo er mor Nille en sten".*

Min forståelse etter snart 10 års forsøk på å forstå tankesettet i Statens strålevern (nå DSA) og likesinnede, er at DSA omskapte mor Nille til en sten gjennom det følgende resonnement som går

Erasmus Montanus sine syllogismer en høy gang:

1. Statens strålevern sørget gjennom anmodning til Helsedepartementet for en lovendring som gjør at ICNIRPs retningslinjer automatisk er norske forskrifter.
2. Altså er det en forpliktelse etter loven «å følge ICNIRP».
3. Kunnskapsgjennomgangene DSA holder seg til, konkluderer med at det ikke er funnet sikkert nok forskningsbasert grunnlag for strengere grenseverdier enn ICNIRPs retningsgivende verdier for å hindre akutte oppvarmingsskader.
4. Altså er ICNIRPs retningsgivende verdier tilstrekkelig gode som grenseverdier.
5. «God praksis» gir per definisjon tilstrekkelig strålevern.
6. «God praksis» er i norsk strålevernforskrift definert som å følge ICNIRPs retningslinjer.
7. Altså er å følge ICNIRPs retningslinjer god praksis og tilstrekkelig strålevern.
8. Så lenge ICNIRPs referanseverdier følges som grenseverdier, kan det ikke finnes noen helsevirkninger, hverken positive eller skadelige.
9. Alle former for elektroterapi er per definisjon uvitenskapelige, og bør bekjempes, så vel som alle påstander om at noen får helseplager av elektromagnetiske felt under ICNIRPs referanseverdier.
10. Det er tilstrekkelig at det nasjonale strålevernet forvalter regelverket og følger med om det kommer noen endringer fra de utvalgene som foretar kunnskapsgjennomgangene.
11. Disse utvalgene er en del av det etablerte nettverket - kalt ICNIRP-kartellet - som også DSA er knyttet til.
12. Altså kan DSA ta for gitt at det ikke vil komme noen krav om restriksjoner.
13. Altså behøver ikke DSA ha medisinsk ansvar eller foreta oppfølging eller overvåking eller kontroller så lenge utstyr holder seg innenfor ICNIRPs referanseverdier.
14. Ettersom helsevirkninger ikke forårsakes av utstyr som følger god praksis, trengs det heller ikke medisinsk kompetanse på helsevirkninger av slik svak stråling ellers i Helsenorge.
15. Som ICNIRP har sagt: Reaksjoner på eksponering er likefullt reelle, og må tas alvorlig, selv om de har andre årsaker. Disse årsakene må hvis de ikke er biologiske, nødvendigvis være psykiatriske.
16. De nordiske lands strålevern er enige om å være enige om strålevernpolitikken.
17. Altså kan det norske strålevernet begrunne sin linje med å vise til de andre, og vice versa.
18. Altså bygger det norske strålevernet på solid og sikker grunn.

På denne bakgrunnen er det bare naturlig at DSA hevder at alt utstyr som ikke gir akutte oppvarmingsskader er trygt. DSA (og NKOM) har derfor ikke behov for å foreta oppfølging og overvåking av eksponering fra utstyr som ikke gir oppvarmingsskader.

Det er derfor helt naturlig at DSA ikke har ansvar for helsevirkninger av elektronisk forbrukermateriell eller av småinstallasjoner med effekter (sendestyrke) som ikke kan overskride ICNIRPs referanseverdier ved foreskrevet minimumsavstand. Det er like naturlig at NKOM har gitt klar beskjed om at det ikke fins behov for å drive ytterligere målinger av eksponering fra AMS/smartmålere, og at NKOM og DSA i alle målinger som foretas av mobilmaster, finner at strålingen ikke kan gi helseplager.

Det er dermed også naturlig at enhver som får disse idiotiske brevene fra nettselskapene der de påstår - med NVE, Helsedirektoratet, Olje- og energidepartementet, og DSA som sannhetsvitner - at strålingen fra målerne er problemfri og ikke kan skade, arkiverer dem til seinere bruk. Og så bør de

sende beskjed tilbake om at nettselskapet ikke har rett, og må se å gå grundigere til verks i sine undersøkelser - av hensyn til sine kunder og av hensyn til seg selv og sine ansatte.

Eginhardus Aeroplanvallis, XXVIII Martius MMXIX